

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
DGRO – Directie Ruimtelijk Beleid
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/RSO

Telefoonnummer

1 | 10

Verzenddatum

Betreft: Zienswijze Ontwerp-Nota Ruimte

Excellentie,

Kenmerk

2466797/2466804

Uw kenmerk

De provincie Noord-Holland is blij dat de nationale ruimtelijke ordening met deze Ontwerp-Nota Ruimte letterlijk en figuurlijk weer op de kaart is gezet. Want we staan zowel nationaal als provinciaal voor urgente opgaven. In Noord-Holland komen we meer dan een kwart aan ruimte tekort als we alle opgaven en ruimteclaims een plek willen geven. Dit vraagt dat we selectief zijn en om scherpe ruimtelijke keuzes op alle schaalniveaus. Niet alles kan meer overal.

Met uw Ontwerp-Nota Ruimte heeft het Rijk een belangrijke eerste stap gezet. We zijn onder de indruk van het document. De structuur is duidelijk, de inhoud herkenbaar. De thema's sluiten goed aan bij de thema's die wij hanteren in het kader van de herziening van onze provinciale Omgevingsvisie.

Bijdrage van Noord-Holland aan de nationale opgaven

Binnen de Provincie Noord-Holland kennen we een grote diversiteit aan onder andere mensen, economische activiteiten, woonmilieus, natuur, landschappen, (cultuur)historische elementen waar we trots op zijn. Tegelijkertijd leveren we een belangrijke bijdrage aan de (inter)nationale opgaven. Zo dragen we voor ruim 20% bij aan zowel de nationale woningbouwopgave als aan het verdienvermogen van Nederland. Op weg naar 2050 en verder zal die bijdrage blijven groeien, onder andere op het gebied van zakelijke dienstverlening, defensie, energietransitie, voedselproductie, huisvesting en innovatieve clusters in onze economie in brede zin.

Maar met een tekort aan ruimte voor alle groeiopgaven, zijn fundamentele keuzes noodzakelijk. In de Ontwerp-Nota Ruimte ontbreekt wat ons betreft een aantal van die fundamentele keuzes voor Noord-Holland. Moeilijke keuzes over functies of activiteiten die in de toekomst niet of minder houdbaar zijn, of die consequenties hebben voor de economie van de toekomst en – meer specifiek – voor het perspectief op de landbouw. Die lijken te worden vooruitgeschoven naar de uitvoering, doorgeschoven naar een later moment en/of neergelegd bij andere overheden.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

In onze zienswijze komen deze aspecten terug. In de brief staan we stil bij onze hoofdpunten en in de bijlagen staan de andere specifiekere punten benoemd. Samen vormen zij onze zienswijze.

Geef Noord-Holland Noord een stevige plek in de Nota Ruimte

Voorafgaand aan onze zienswijze aan de hand van de thema's uit de Ontwerp-Nota Ruimte, willen we een fundamenteel punt maken: er is onterecht te weinig aandacht voor Noord-Holland Noord (NHN) in de Ontwerp-Nota Ruimte; het lijkt een witte vlek op de kaart. In dit gebied landen echter forse nationale opgaven. Denk hierbij aan de bijdrage aan de energietransitie (o.a. pVAWOZ, netuitbreiding 380 kV Noord-Holland Noord), het Maritiem cluster Den Helder, laagvlieggebieden van Defensie, de Energy health Campus Petten, Seed Valley en (datacenters op) Agriport. Dit zijn stuk voor stuk opgaven die doorwerken na 2040. We zien het ook terug bij de VISTA-strategie. Noord-Holland Noord wordt voor een groot deel onterecht gekwalificeerd als 'Versterken'. Dit terwijl hier 'Stimuleren' op zijn plaats is gezien de grote bijdrage die de regio nu en in de toekomst levert aan de woningbouwopgave. We verzoeken u dan ook Noord-Holland Noord een stevige plek te geven in de Nota Ruimte.

Aandachtspunten per thema

We nemen u graag mee in onze zienswijze aan de hand van de opgaven zoals benoemd in de Ontwerp-Nota Ruimte:

- Water en bodem
- Landbouw en natuur
- Economie en energie
- Wonen, werken en bereikbaarheid

We geven hierbij aan wat wij van u vragen. Wij bieden aan om samen met het Rijk verder te werken aan de ontwikkeling van Noord-Holland. Daarbij vragen wij om partnerschap en commitment op zowel de korte als de lange termijn.

Water en bodem

Geef water en bodem een explicietere plek in de Nota Ruimte

De presentatie van de vier hierboven genoemde integrale thema's en de koppeling aan het ruimtelijk systeem met de lagenbenadering (Hoofdstuk 4 Visie 2050) is goed gedaan. Wij beschouwen de water- en bodemcondities in Noord-Holland als zeer bepalend voor de mate waarin bepaald ruimtegebruik in de toekomst (on)mogelijk of houdbaar is. Het natuurlijke water- en bodemsysteem zal in Noord-Holland een grotere rol krijgen als ordenend principe. We verwachten dan ook dat de invloed van de water- en bodemcondities op de (on)mogelijkheden voor het toekomstig ruimtegebruik een meer expliciete plek krijgt in de definitieve Nota. Neem water en bodem als vertrekpunt in plaats van het als laatste thema te benoemen.

Erken samenhang in het gehele watersysteem

In de Ontwerp-Nota Ruimte wordt een scheiding aangebracht tussen het Hoofdwatersysteem, waar het Rijk zich mee bezighoudt, en de gebiedsprocessen in de regio's. Dit is een onwenselijke situatie omdat de gebieden grote delen van Nederland beslaan en er tussen alle lagen afstemming nodig is. Deze samenhang voeren we nu wel uit in de afspraken rondom de vervanging en renovatie van de spuicapaciteit bij IJmuiden en het opvangen van te veel regenwater in de regio en langs

het Amsterdam-Rijnkanaal en het Noordzeekanaal. Het is belangrijk dat het Rijk rekenschap geeft van de samenhang in het hele watersysteem en zich daar ook verantwoordelijk voor voelt.

Erken zoetwaterbeschikbaarheid als nationaal verdeelvraagstuk en zorg voor een rechtvaardige verdeling van zoetwater

De toekomstige zoetwaterbeschikbaarheid staat onder druk. Dat betekent dat er grenzen zitten aan hoe we met zoetwater omgaan. Zo goed als geheel noordelijk Nederland is afhankelijk van het zoetwater in het IJsselmeer. Het is belangrijk dat het Rijk erkent dat de zoetwaterbeschikbaarheid een nationaal verdelingsvraagstuk is, waar landelijke afspraken voor nodig zijn. Wij pleiten voor een rechtvaardige verdeling van zoetwater (in plaats van onderlinge concurrentie) met inachtneming van de effecten tot en met de haarvaten van het systeem. We zien het verdelingsvraagstuk daarbij in samenspel met technieken om water vast te houden.

Geef aan hoe om te gaan met consequenties van verzilting op grondgebruik

Als er zoetwatertekorten ontstaan en de verzilting van gebieden toeneemt, is het belangrijk om de ruimteclaims en mogelijkheden van een zilttere productieomgeving scherp in beeld te hebben. Daar komen we op terug bij Landbouw en natuur.

Wat betreft die verzilting constateren wij dat de Ontwerp-Nota Ruimte dat vooral aan kleigebieden koppelt. Noord-Holland kent (van oudsher) zilt veenweidegebied (Laag-Holland). Gezien de mogelijke zoetwatertekorten, kan verzilting daar opnieuw een rol gaan spelen. Daarnaast wordt in de Ontwerp-Nota onvoldoende rekening gehouden met zoutgehalteverschillen, terwijl die bepalen of er bijvoorbeeld wel of geen landbouw mogelijk is of welke soort natuur daarin gedijt. Deze nuance zien we graag terug in de Nota Ruimte, omdat dit doorwerkt in de ruimtelijke keuzes voor functie en gebruik van de grond in deze gebieden. Ook zie we graag terug hoe het Rijk aankijkt tegen de verziltingsopgaven in Noord-Holland, met name tegen de rol die het zilt veengebied zou kunnen spelen.

Landbouw en natuur

Maak keuzes over de toekomst van de landbouw

We missen in de Ontwerp-Nota Ruimte belangrijke keuzes op het gebied van landbouw. Het is in onze ogen noodzakelijk om de toekomst van de landbouw en het landelijk gebied te schetsen, met het oog op het toekomstperspectief voor de boeren. Een wateragenda is hierbij belangrijk.

Voor landbouw staat de opgave van het vinden van evenwicht met natuur centraal, met name in de gebieden met meervoudige opgaven. In het bijzonder in relatie tot het voedselsysteem als geheel, met de aanleverende schakels en de afnemers en verwerkers. Die bredere context ontbreekt, evenals een notie van de samenhang tussen de landbouw en de voedselstrategie of -transitie, op Europese of nationale schaal.

Geef meer helderheid over de stikstofaanpak

Tot slot kunnen we niet om de stikstofaanpak heen, als het gaat om natuur als ook om ruimtelijke ontwikkeling. De provincie Noord-Holland

is voortvarend aan de slag gegaan om dit probleem het hoofd te kunnen bieden. Zo zetten we in op de bescherming van goede landbouwgronden, kringlooplandbouw en bieden we ruimte aan innovatie om emissies te verminderen (high-tech landbouw). Wij vragen dan ook om helderheid te scheppen, zowel voor de verdere landbouwagenda van Noord-Holland als de ambities in de Ontwerp-Nota Ruimte, die voor het behalen grotendeels afhankelijk zijn van heldere doelen. Want niet alleen helderheid over de aanpak is nodig, maar zeker ook duidelijkheid over wanneer de doelen behaald zijn (en vergunningen weer verleend kunnen worden).

Ook ontbreekt naar onze mening een eenduidige keuze over water en bodem in relatie tot landbouw. Enerzijds agendeert het Rijk dat we ons moeten aanpassen aan water- en bodemcondities, terwijl anderzijds niet duidelijk wordt welk landbouw het wil faciliteren. Hoe gaat u dit doen? Wat is de betekenis van de zoetwaterbeschikbaarheidsopgave, in relatie tot de -beschikbaarheid en verzilting, voor de toekomst van de landbouw?

Verken een samenhangende strategie voor de landbouw naar analogie van het VISTA-model

Aanvullend op het bovenstaande kan, naar analogie van het VISTA-model, een verkenning (zie ook later in deze zienswijze) naar een samenhangende strategie voor de landbouw per regio de noodzakelijke verbreding van het landbouwperspectief geven - in plaats van de nu in het ontwerp aangewezen (landbouw)gebieden met 'meervoudige opgaven'.

Geef ruimte om bestaande natuurdoelen vanwege de klimaatverandering aan te passen

De natuur, de biodiversiteit, is aan het veranderen. De klimaatverandering, met als gevolgen onder meer verzilting en verdroging, is daarvan oorzaak. Op de lange termijn wordt het steeds moeilijker om de bestaande natuurdoelen te halen. Consequentie is mogelijk op termijn een aanpassing van het natuurbeleid. Wij verzoeken om meer ruimte in die natuurdoelen en gaan daarover graat het gesprek met het Rijk aan.

Geef aan hoe uitwerking wordt gegeven aan behoud, herstel en ontwikkeling van natuur, zoals de groenblauwe dooradering

Ongeacht de verandering in de biodiversiteit, blijven wij de in onze provincie gelegen Natura 2000-gebieden beschermen en NNN-verbindingen in overeenstemming met afspraken uitbreiden. In de Ontwerp-Nota Ruimte staan geen grote extra ecologische hoofdverbindingen geagendeerd. Wel wordt een groenblauwe dooradering geagendeerd. Dat onderschrijven we. De vraag is hoe het Rijk die gaat uitwerken en daaraan uitvoering wil geven.

Economie en Energie

Maak samen met ons keuzes welke economie van de toekomst in Noord-Holland we willen faciliteren

Noord-Holland levert een enorme bijdrage aan de economie binnen Nederland. In 2023 had de Noord-Hollandse economie een toegevoegde waarde van 209 miljard euro¹. Het hoogste van alle provincies en 22% van de totale landelijke waarde. Noord-Holland zuid (oftewel de MRA)

¹ CBS, 2024b

levert hierin het grootste aandeel.

De groei van de economie in Noord-Holland moet gefaciliteerd en beschermd worden. Wij werken op dit moment dan ook hard aan een Toekomstbeeld Economie, waarin we keuzes maken voor een toekomstbestendige economie in Noord-Holland. We zetten daarbij in op behoud van de benodigde ruimte voor een toekomstbestendig en weerbaar verdienvermogen. Dit houdt in dat we een keuze maken voor het houden van diversiteit in economische sectoren boven het bevorderen van die sectoren die zorgen voor een maximaal verdienvermogen. We missen dit in de Ontwerp-Nota de visie van het Rijk op de economie van de toekomst voor Nederland. De visie moet inzicht geven in hoe de verschillende delen van Nederland in economische zin elkaar aanvullen en versterken, dus complementair aan elkaar zijn. Dit in het licht van een vergrote Europese autonomie. Daarbij zijn ook uitspraken nodig over de toekomstige economische clusters in relatie tot de toekomstige arbeidsmarkt. We werken graag met u samen om de juiste keuzes te maken voor de economie in Noord-Holland.

Benoem in de visie naast industrieclusters ook expliciet clusters van circulaire economie

Ruimte voor (circulaire) economie heeft een stevige plek gekregen in de Ontwerp-Nota Ruimte. Ook het belang van milieuruimte. Wij vinden het positief dat het Rijk de schaarse ruimte voor hogere milieucategorieën wil beschermen én goed benutten. Met name bij het beter benutten van de bestaande bedrijventerreinen zien wij daar ook graag de concrete inzet van het Rijk bij.

We denken dat er voor de toekomst een opgave ligt om naast industrieclusters van nationaal belang ook circulaire-economieclusters van nationaal belang aan te wijzen. Het gaat hierbij vooral om circulaire activiteiten waarvoor de regionale schaal te klein is, maar die op nationale schaal wel nodig zijn, bijvoorbeeld chemische recycling van kunststoffen.

Geef vervolg aan de samenwerking in het Noordzeekanaalgebied (NZKG) en maak een keuze voor de juiste toekomstbestendige ontwikkeling

Wij vinden het belangrijk om samen met het Rijk te blijven werken aan een toekomstbestendig NZKG. Waarbij we de (nationale) opgaven zoals benoemd in NOVEX-NZKG samen ter hand blijven nemen. Van voldoende ruimte voor (haven)economie en de energietransitie tot woningbouw. En van het werken aan een gezondere leefomgeving tot het ruimte maken voor waterberging. Daarnaast willen wij graag samen met Rijk en regio toewerken naar een gezamenlijk visie op de economie en industrie in het NZKG, mede in relatie tot de andere industrieclusters in Nederland.

Geef de Energiehaven in het Noordzeekanaalgebied een plek in de Nota Ruimte

In het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied (NOVEX-NZKG) hebben Rijk en regio gezamenlijk verwoord hoe de nationale opgaven in het NZKG ingepast kunnen worden. Het vergroten van de havenruimte buiten de zeesluis IJmuiden door de realisatie van de Energiehaven is daarbij een cruciaal puzzelstukje. De totstandkoming van de Energiehaven is bovendien van groot belang om de nationale ambities op het vlak van energie-opwek middels windparken op zee te kunnen realiseren.

Benoem het Maritiem cluster Den Helder als haven van nationaal belang

Het Maritiem Cluster Den Helder is ons inziens sterk onderbelicht in de Ontwerp-Nota Ruimte. Het gebied kent een sterke ontwikkeling rond de nationale opgaven energie en veiligheid, die gedreven worden door de strategische positie van Den Helder met een zeehaven én luchthaven en thuisbasis van de Koninklijke Marine. Gezien de geopolitieke situatie die ruimte vraagt, maar ook kansen biedt, zou vanuit economie en energie de ontwikkelstrategie 'stimuleren' passen – voor heel NHN, maar zeker voor de Kop van Noord-Holland, waar het Maritiem Cluster deel van uitmaakt. Het civiel-militaire samenspel vormt een economische motor die de hele regio ten goede komt. Ook vragen wij het Rijk met ons te onderzoeken of en hoe het Maritiem Cluster kan worden betrokken om (ruimtelijke) vraagstukken in het industriecluster NZKG op te lossen, met als doel de beschikbare havenruimte zo optimaal mogelijk te benutten voor economie, energie en veiligheid.

Meer rijksregie op de ruimtelijke inpassing van digitale infrastructuur

Als essentiële voorziening is energie inmiddels veel méér dan een randvoorwaarde geworden. Deze sturende rol hoort in de Nota Ruimte expliciet terug te komen, om reële ruimtelijk-economische afwegingen te kunnen maken. De Ontwerp-Nota Ruimte stelt dat alle activiteiten die voor de samenhang in het nationaal systeem van belang zijn, ook activiteiten die complex inpasbaar zijn, een passende plek krijgen. Zoals grootschalige bedrijvigheid en onze digitale infrastructuur, waaronder aanlandingen van datakabels en datacenters. Vanuit dat oogpunt verwachten we meer regie van het Rijk bij de ruimtelijke inpassing van datacenters en datakabels via zee, om de lusten en lasten van deze digitale infrastructuur over de verschillende provincies goed te verdelen.

Sluit ruimtelijk beleid en de waterveiligheidsnorm in de Wieringermeer op elkaar aan

Zowel de Richtingen en Ambities voor onze Ontwerp-Omgevingsvisie als de Ontwerp-Nota Ruimte zet in op het clusteren van functies, o.a. de clustering van energieknooppunten en datacenters op het terrein van Agriport. Tegelijkertijd vraagt de Ontwerp-Nota om het reserveren van ruimte rondom de primaire keringen van het IJsselmeer voor dijkversterkingen. Dus ook in de Wieringermeer. Uit onderzoek van Deltares blijkt dat het gevoerde ruimtelijke beleid en de waterveiligheidsnorm in de Wieringermeerpolder nu niet goed op elkaar zijn afgestemd: de norm van de dijk is lager dan de norm die geldt voor een 'economisch optimale overstromingskans'. Zonder verhoging van de norm van de Wieringermeerdijk zien wij risico's bij het doorzetten van het huidige ruimtelijke beleid in deze polder, gezien de toename van energievragende functies en vitale en kwetsbare energieinfrastructuur. We verwachten hierover een uitspraak en afweging in de volle breedte, in samenhang met Rijksinvesteringen in de vitale energieinfrastructuur, sturing op datacenters en langetermijnbeleid voor waterveiligheid.

Wonen, werken en bereikbaarheid

Een groot aandeel van de landelijke woningbouwopgave is gepland in Noord-Holland. In de woondeals zijn afspraken gemaakt over 191.000 woningen in de periode 2022 t/m 2030. We werken hier samen met het Rijk en regio hard aan, onder andere via de woondeals voor NHN (42.500) en MRA (176.000, incl. Almere/Lelystad), NOVEX MRA, Ontwikkelperspectief NHN en de grootschalige woningbouwlocaties.

Maar het bouwen van woningen kan niet los worden gezien van de locaties en de randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn, zoals bereikbaarheid, werkgelegenheid, voorzieningen en een gezonde leefomgeving. Terecht dat de Ontwerp-Nota Ruimte deze samenhang gepoogd heeft te verwoorden in het thema Wonen, werken en bereikbaarheid.

VISTA model werkt, maar bestempel Noord-Holland Noord als 'Stimuleren'

In de Ontwerp-Nota Ruimte wordt de VISTA-systematiek geïntroduceerd. Het idee daarbij is om in alle regio's (met provincies, gemeenten en stakeholders) te werken aan onderscheidende ontwikkelstrategieën voor de langere termijn. Daarbij gelden op hoofdlijnen verschillende ruimtelijk-economische strategieën. Het principe van deze systematiek ondersteunen wij. VISTA geeft goede handvatten voor gerichte keuzes in specifieke regio's. Accommoderen voor de MRA vinden wij passend. We verzoeken u wel om sterker te laten zien dat het Ontwikkelperspectief NOVEX-MRA het startpunt is voor de verstedelijkingsrichting van de MRA. We werken de strategie van Accommoderen graag samen met u en onze MRA-partners uit. Zie ook de zienswijze namens de MRA.

Wij constateren tegelijkertijd dat het stempel dat aan (een deel van) de regio NHN is toegekend binnen de VISTA-strategie – Versterken – onvoldoende recht doet aan de opgaven en potentie van die regio, voor zowel de korte als de lange termijn. Voor geheel NHN hebben wij de strategie Stimuleren voor ogen, waarin de regio ondersteund wordt bij de doorontwikkeling naar een L-centrumstadregio. De bandstad van Alkmaar, via Hoorn naar Enkhuizen – het gebied waar het merendeel van de woningbouw in Noord-Holland Noord landt – is onderdeel van het daily urban system van de MRA en daarmee cruciaal voor een goed functionerende woningmarkt. Door in NHN in te zetten op 'Stimuleren', kunnen die benodigde investeringen in mobiliteit in het noordelijk deel van de MRA beter renderen en krijgen ze veel meer effect. We maken ons grote zorgen over de achterblijvende capaciteitsgroei van de rijksinfrastructuur (wegen en spoor, met name ten noorden van het Noordzeekanaal). Deze staat nu al sterk onder druk. We realiseren ons dat daarbij ook andere keuzes moeten worden gemaakt. Dit standpunt vindt u ook terug in de gezamenlijke zienswijze vanuit de samenwerkende partijen in Noord-Holland Noord. Wij verzoeken u dan ook dit aan te passen in de Nota Ruimte. De bijbehorende strategie werken we graag samen met u uit.

Heroverweeg de criteria voor de kernentypologie en pas deze aan voor een aantal belangrijke kernen in Noord-Holland

Wij zetten vraagtekens bij de uitwerking van de gehanteerde kernentypologie en de daaraan ten grondslag liggende criteria – zoals het minimaal aantal inwoners voor het label regiokern. Een rigide hantering daarvan kan leiden tot ongewenste situaties, zoals uitsluiting van kernen. Zo zien wij Schagen en het gebied Enkhuizen/Grootebroek/Hoogkarspel ook als regiokernen, mede rekening gehouden met een drietal voor de regionale woningbouwopgave essentiële, (regionaal) grootschalige woningbouwlocaties. We zien dit graag terug in de Nota Ruimte. Wij nodigen u graag uit om al onze inzichten over de toepassing van de kernentypologie en hoe die uitpakt in Noord-Holland, zoals in de MRA, met u te bespreken.

Vul op nationaal niveau de noodzakelijke randvoorwaarden in

Alle overheden hebben de verantwoordelijkheid om de gemaakte woningbouwafspraken na te komen, zoals het realiseren van de randvoorwaarden op het gebied van netcongestie, stikstof, geluid, (drink)water en bodem. Wij vragen van het Rijk om op dit vlak een grotere rol te nemen dan in de Ontwerp-Nota Ruimte wordt gedaan, om het verhogen van de bouwproductie waar te kunnen maken. Juist als het gaat om bijvoorbeeld stikstof en de netcongestie. Zij zijn een grote belemmering in het realiseren van onder andere woningbouw. Zie ook ons eerder gemaakt punt rond stikstof onder Landbouw en natuur.

Van de randvoorwaarden voor de bouw van woningen zijn mobiliteit en bereikbaarheid hele urgente. De druk op de huidige mobiliteits-systemen is nu al hoog en zal met de groei van het aantal inwoners en arbeidsplaatsen alleen maar toenemen. Wij vragen u in de Nota Ruimte hier rekenschap van te geven en Noord-Holland weerbaar en bereikbaar te houden.

Doe richtinggevende uitspraken over de toekomst van Schiphol vanuit een integraal perspectief

Schiphol is een belangrijke motor van onze economie. We zijn blij met de erkenning van het economisch belang van de mainport Schiphol evenals de bevestiging in de Ontwerp-Nota dat goede verbindingen hiernaartoe van het grootste belang blijven. Toch vragen wij aandacht voor de landzijdige bereikbaarheid van Schiphol, die vanaf het midden van de komende jaren dertig structureel dreigt vast te lopen. Wat ons betreft is in ieder geval het doortrekken van de Noordzuidlijn tot en met Hoofddorp van cruciaal belang om de regio enigszins bereikbaar te houden.

Leg nadrukkelijk een koppeling tussen luchtvaart en industrie en gezonde leefomgeving

De grote verbouwing van Schiphol kan ons inziens niet los worden gezien van een grote inzet op het verbeteren van de omgevingskwaliteit en de gezonde leefomgeving in de directe omgeving van de luchthaven. De Ontwerp-Nota Ruimte benoemt gezonde leefomgeving ook in relatie tot Schiphol, maar lijkt dit te beperken tot milieuruimte voor geluid. Wij zien gezonde leefomgeving veel breder. Wij vinden het noodzakelijk dat het Rijk meer richtinggevende uitspraken doet over de toekomst van Schiphol in relatie tot gezondere leefomgeving en de economische ontwikkeling. Dit geldt overigens niet alleen voor Schiphol, ook voor andere delen van Noord-Holland, in het bijzonder het NZKG.

Vervolg

De Nota Ruimte vormt een onderdeel in de samenwerking op het gebied van de ruimtelijke ordening. Zo werken we ook samen in de NOVEX-gebieden, Noord-Holland Noord en op de onderwerpen zoals benoemd in het Ruimtelijk Arrangement.

We vragen in de Nota Ruimte meer aandacht voor de uitvoeringsprogramma's of gebiedsprogramma's en de mogelijke financieringsvormen om ook daadwerkelijk tot resultaten te komen. Zie ook de reacties vanuit de MRA op de Ontwerp-Nota Ruimte en vanuit de samenwerkende partijen in Noord-Holland Noord.

Daarbij is het zeker ook van belang om duidelijkheid te scheppen over de korte en de lange termijn. Op korte termijn spelen stikstof en de beperkte financiële middelen een duidelijke rol in de keuzes, maar voor de lange termijn is wel een langlopende strategie nodig voor financiering en de ruimtelijke randvoorwaarden. In onze ogen is een andere kijk op de financiering nodig, zoals fondsvorming of een vorm van sparen. Met inleg van de alle partijen naar vermogen.

Onze zienswijze op de Nota Ruimte zien wij als onderdeel van onze constructieve samenwerking in het ruimtelijk domein. Deze samenwerking zetten we graag voort tussen Rijk en provincie, in het Ontwikkelperspectief NHN en de NOVEX-gebieden. En vanuit de samenwerking richting de Uitvoeringsagenda van de Nota Ruimte.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

1 bijlage: Bijlage bij zienswijze op de Ontwerp-Nota Ruimte